

Zaključci sa okruglog stola „Poreski sistemi i novi trendovi“

U organizaciji Saveza studenata Ekonomskog fakulteta Brčko dana 18.03.2025. godine u sali Skupštine Brčko distrikta održan je okrugli sto na temu „Poreski sistemi i novi trendovi“ u kojem je učestvovao veliki broj profesora sa visokoškolskih ustanova iz zemlje i regiona: Ekonomskog fakulteta iz Osijeka, Fakulteta organizacionih nauka iz Beograda, Ekonomskog fakulteta iz Subotice, Ekonomskog fakulteta iz Banja Luke, Ekonomskog fakulteta iz Tuzle i Visoke poslovne škole strukovnih studija iz Valjeva, te predstavnici vlasti, predstavnici Poreske uprave Brčko distrikta i Direkcije za finansije Brčko distrikta. Prisutnima se obratio dekan Ekonomskog fakulteta Brčko prof. dr Srđan Lalić i zahvalio se što su izdvojili vrijeme da učestuju u panel diskusiji koja ima za cilj unapređenje funkcionisanja poreskog sistema i politike, jer od istih zavisi kvalitet našeg svakodnevnog života. Moderator okruglog stola bila je mr Snježana Zarić, viši asistent, a referate po pozivu izložili su prof. dr Domagoj Karačić sa Ekonomskog fakulteta iz Osijeka, doc. dr Ljiljana Tanasić sa Ekonomskog fakulteta iz Brčkog i mr Tatjana Mihajlović, direktor Poreske uprave Brčko distrikta.

Sve do globalne finansijske krize smatralo se da je monetarna politika superiornija u odnosu na fiskalnu politiku, posebno u postizanju makroekonomske stabilizacije. Međutim, finansijska kriza je ponovo u fokus vratila fiskalnu politiku i fiskalne stimulanse, a pandemija korona virusa potvrdila da nema zdrave ekonomske politike bez koordinacije

¹ Univerzitet u Istočnom Sarajevu.
E-mail: srdjan.lalic.efb@gmail.com

monetarne i fiskalne politike. Međutim, kada se ovaj zaključak spusti na mikro nivo pojavljuju se brojna pitanja. Kako smanjiti otpor plaćanju poreza i osvijetliti vezu između izmirivanja poreskih obaveza od strane poreskih obveznika i mogućnosti države da realizuje ekonomske i socijalne ciljeve? Naredno pitanje je koje su to poreske olakšice i podsticaji koji mogu stimulisati ulaganja u istraživanje, razvoj, ekološku održivost i inovativne industrije uopšte, jer su iste generator razvoja zajednice? Zatim, na koji način stimulisati domaću proizvodnju i pomoći domaćim privrednim subjektima sa se suoče sa inostranom konkurencijom? Konačno, da li je značajno da se u obrazovanju budućih ekonomista veća pažnja posveti poreskom konsaltingu s obzirom na rastuću ulogu poreskih savjetnika kao posrednika između poreskih uprava i poreskih obveznika? Prisutni su raspravljali o ovim i brojnim povezanim pitanjima, a posebno korisnim sugesijama istakli su se prof. dr Snežana Knežević, prof. dr Branimir Kalaš, prof. dr Kosana Vićentijević, prof. dr Željana Jović i mr Snježana Zarić.

Nakon viščasovne diskusije donijeti su sljedeći glavni zaključci:

1. Poreski organi moraju da rade na podizanju poreske svijesti u društvu kroz organizovanje edukativnih i informativnih promotivnih kampanja, te intenzivniju saradnju sa obrazovnim institucijama. Veza između izmirivanja poreskih obaveza i mogućnosti države da realizuje ekonomske i socijalne ciljeve mora biti jasno istaknuta i prepoznata od strane privrede i stanovništva;

2. Država treba da prepozna inovativne kompanije, institucije i pojedince, koji su pokretači razvoja ekonomije, i istima pruži diferenciran poreski tretman. U vezi sa tim neophodna je izmjena relevantnih poreskih propisa u entitetima i Brčko distriktu u pravcu uključivanja poreskih podsticaja i olakšica za ulaganje u istraživanje i razvoj, poput odobravanja poreskog kredita po osnovu ulaganja u istraživanje i razvoj ili priznavanje troškova istraživanja i razvoja u uvećanom iznosu u poreskom bilansu (primjer dobre prakse je Srbija);
3. Ekološka održivost može se podstaći kroz poreske olakšice za kompanije i pojedince koji ulažu u obnovljive izvore energije, reciklažu i cirkularnu ekonomiju. Smanjenje stope PDV-a na ekološke proizvode i subvencije za zelene tehnologije predstavljaju konkretne mjere koje bi doprinijele održivijem poslovanju i smanjenju negativnog uticaja na životnu sredinu;
4. Podrška poljoprivredi kroz poreske mjere, poput smanjenja poreza za ekološke proizvođače i subvencionisanje održivih tehnologija, omogućila bi jačanje ruralnih zajednica, povećanje konkurentnosti domaćih poljoprivrednih proizvođača i očuvanje prirodnih resursa;
5. Nepotpuni i neusklađeni poreski propisi o transfernim cijenama u Bosni i Hercegovini omogućavaju poreske zloupotrebe, što zahtijeva regulatorne izmjene u skladu sa međunarodnim smjernicama, kao i bolju koordinaciju i kontrolu;
6. Visokoškolske institucije treba da daju svoj doprinos razvoju profesije poreskih savjetnika kroz inoviranje nastavnih planova i programa, te uspostavljanje stručne saradnje sa državnim poreskim organima.

